

DAVČNE BLAGAJNE NISO PRAVA REŠITEV

Davčne blagajne, ki jih namerava vlada uvesti 1. januarja 2016, niso prava rešitev za zmanjšanje sive ekonomije in dela na črno, menijo obrtniki in mali podjetniki. Prakse tujih države kažejo, da davčne blagajne ne prinesejo pravih učinkov, ampak pomenijo zgolj dodatno obremenitev gospodarstva. Predstavniki Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije (OZS) so zato na današnji novinarski konferenci namesto uvedbe davčnih blagajn predlagali znižanje davčnih stopenj, uvedbo davčnih spodbud v obliki olajšave »vsak račun šteje« in dvig davčne morale.

»Obrtniki smo morali že julija 2013 kupiti posebne programe, ki onemogočajo brisanje računov, ki po naši oceni povsem zadostujejo. Če pa želi Vlada sedaj uvesti še davčne blagajne, naj tokrat stroške za nakup in vzdrževanje nosi sama. Obvezne pa morajo biti za vse, ki poslujejo z gotovino, tudi za odvetnike in zdravnike denimo,« je stališče malega gospodarstva pojasnil **predsednik OZS Branko Meh**. Država po mnenju Meha s tem ukrepom krši tudi Socialni sporazum 2015-2016, v katerem ni predvidenih novih finančnih obremenitev gospodarstva, razen davka na nepremičnine. OZS zato predlaga rešitev v obliki posebne motivacijske davčne olajšave po načelu vsak račun šteje in zmanjšanje davčnih

stopenj. »Dejstvo pa je, da davčnih blagajn ne bodo uporabljali šušmarji, ki delajo na črno. Država tako ponovno obremenjuje zgolj tiste, ki že plačujemo davke in prispevke,« je še dodal Meh.

REGRES 2015 - TRGOVINA

Delodajalec mora delavcu, ki ima pravico do letnega dopusta, izplačati tudi regres za letni dopust.

Regres mora biti izplačan najmanj v višini minimalne plače in v razmerju v kakršnem je delavec upravičen do letnega dopusta.

Delodajalci morajo regres izplačati do 1. julija, v primeru likvidnostnih težav to izplačilo prestavijo.

Kdo je upravičen do regresa?

Pravico do izplačila regresa imajo delavci, ki imajo pravico do dopusta. Delodajalec mora delavcu **odmeriti število dni dopusta za vsako leto posebej in to najkasneje do 31. marca v tekočem koledarskem letu**, ter ga o tem obvestiti.

Sosednja Hrvaška je po uvedbi davčnih blagajn pobrala precej več davkov, zlasti v gostinstvu. **Drago Delalut, podpredsednik sekcije za gostinstvo in turizem pri OZS**, je pojasnil, da je razlog za to nekeje drugje:

»Hrvaška je obenem znižala tudi davčne stopnje v gostinstvu, in sicer za prodajo pijač s 25 na 13 odstotkov. Če bi to storili pri nas, bi bil učinek podoben. Sicer pa na Hrvaškem kljub znižanim davčnim stopnjam po uvedbi davčnih blagajn beležijo upad gostinskih obratov za 12 odstotkov. Na Švedskem pa so po uvedbi davčnih blagajn zaprli kar 17 odstotkov gostinskih obratov, saj so tam davčne stopnje še višje kot pri nas«. Delalut ocenjuje, da bo strošek nakupa in vzdrževanja davčnih blagajn od 1500 do 1800 evrov na leto, kar je za male obrtnike in podjetnike občutno preveč.

Da čas krize ni primeren za nobeno korenito reformo, kjer so potrebna izdatnejša finančna sredstva s strani davkoplačevalcev in države, je menila **Božena Macarol, davčna svetovalka pri OZS**. »Na zmanjšanje sive ekonomije vplivajo zmerne davčne stopnje in spodbujanje davčne morale z zgledom, šele potem pride do preusmeritve dejavnosti na legalno področje. Potrebno je povečati zaupanje državljanov v državo, s čimer bi dvignili tudi davčno moralo in zmanjšali davčne utaje,« je še dodala Macarolova.

Praksa tujih držav kaže, da uvedba davčnih blagajn ne vpliva bistveno na zmanjšanje sive ekonomije in dela na črno. Primer za to so Grčija, Švedska in Italija, kjer davčne blagajno imajo, vendar so davčne utaje še vedno velike.

vir: OZS -Sporočilo za javnost Ljubljana, 25. marec 2015

ANKETA O UVEDBI DAVČNIH BLAGAJN

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije je na svojih spletnih straneh <http://www.ozs.si/ozsankete> pripravila krajšo anketo, kjer želi s strani članov prejeti čim več mnenj povezanih z uvedbo davčnih blagajn. Mnenja članov izražena v anketi bodo pomembno pripomogla kot argument v zastopanju interese obrtnikov in malih podjetnikov.

(Podrobnejša informacija je objavljena na spletnih straneh OZS dostopnih članom

<http://www.ozs.si/Ponudba/Novice/Svetovalnicenter/Podrobnostnovice/tabid/1496/ArticleId/3679/Default.aspx>)

Kdaj je delavec upravičen do celotnega regresa?

Delavec pridobi pravico do letnega dopusta s sklenitvijo delovnega razmerja.

Do regresa je upravičen v enakem deležu, kot je upravičen do dopusta, do dopusta pa je upravičen v enakem deležu, kot je v tem koledarskem letu zaposlen. Tako ima delavec v posameznem koledarskem letu pra-

vico do celotnega letnega dopusta le v primeru, da je zaposlen v tem celotnem koledarskem letu. Bodisi celo leto pri enem delodajalcu, bodisi brez prekinitve pri več delodajalcih. Če je zaposlen pri večih delodajalcih, se breme dopusta in regresa sorazmerno z trajanjem zaposlitve porazdeli med vse delodajalce. Tako je delavec upravičen do 1/12 regresa za vsak mesec zaposlitve v tekočem koledarskem letu.

Če delavcu pogodba o zaposlitvi preneha med koledarskim letom in je pred tem že prejel celotni regres za to koledarsko leto, je dolžan preveč izplačan regres vrniti.

Če delavec med koledarskim letom sklenili pogodbo o zaposlitvi z drugim delodajalcem, je vsak delodajalec dolžan zagotoviti izrabo sorazmernega dela dopusta glede na trajanje zaposlitve delavca pri posameznem delodajalcu v tekočem koledarskem letu, razen če se delavec in delodajalec ne dogovorita drugače. Prav tako se med oba delodajalca sorazmerno porazdeli izplačilo regresa.

Če ima delavec sklenjeno pogodbo o zaposlitvi s krajšim delovnim časom, ima pravico do regresa sorazmerno delovnemu času, za katerega je sklenil pogodbo o zaposlitvi. Razen v primerih, ki jih določa 67. člen ZDR-1.

Koliko znaša minimalni regres?

Minimalni regres v zasebnem sektorju, je višina minimalne plače v tekočem letu. V 2015 to znaša 790,73 EUR (bruto) (Uradni list RS, št. 6/15).

V skladu s Kolektivno pogodbo dejavnosti trgovine Slovenije (Uradni list RS, št. 24/14) delodajalec lahko izplača del regresa v nedenarni obliki. V primeru, da izplača del regresa v nedenarni obliki znaša regres za letni dopust 910,00 EUR, od tega mora delodajalec izplačati v denarju najmanj 55 % tega zneska.

Do kdaj mora delodajalec izplačati regres?

Delodajalec mora regres izplačati najkasneje do 1. julija v tekočem koledarskem letu.

V primeru nelikvidnosti delodajalca se regres za letni dopust izplača najkasneje do 1. novembra tekočega leta.

Kdaj lahko delodajalec regres izplača kasneje?

Če se delodajalec znajde v resnih likvidnostnih težavah in tako določa kolektivna pogodba, ki velja za njegovo dejavnost, lahko izplača regres tudi po 1. juliju a najkasneje do 1. novembra. (131. člen ZDR-1 in 76. člen Kolektivne pogodbe dejavnosti trgovine Slovenije)

mi®

ZAČASNO IN OBČASNO DELO DIJAKOV IN ŠTUDENTOV PO 1. 2. 2015

Začasno in občasno delo dijakov in študentov v skladu z Zakonom o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti mladim omogoča pridobivanje delovnih izkušenj, stik s trgom dela in možnost dodatnega zaslužka, delodajalcem pa selekcijo potencialnih prihodnjih kadrov in fleksibilno delovno silo za pokrivanje izrednih kadrovskega potreb.

Državni zbor Republike Slovenije je 16. decembra 2014 sprejel *Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona za uravnoteženje javnih financ - ZUJF-C*, ki dopolnjuje ureditev na področju začasnega in občasnega dela dijakov in študentov (t.i. študentskega dela).

ZUJF-C je stopil v veljavo 30. 12. 2014 in se je pričel uporabljati s 1. 2. 2015. Osnovni mehanizmi in namen študentskega dela se z *ZUJF-C* ne spreminjajo. Začasno in občasno delo dijakov in študentov bo tudi v prihodnje potekalo preko posrednikov (t.i. študentskih servisov), na podlagi napotnice, pretežno v elektronski obliki in brez dodatnih administrativnih bremen ali omejitev tako za dijake in študente kot delodajalce. Ključne spremembe nove zakonodaje na področju začasnega in občasnega dela dijakov in študentov se nanašajo na vključitev te oblike dela v sisteme socialnih zavarovanj in določitev minimalne urne postavke. Na ta način se dosledneje uveljavlja načelo »vsako delo šteje«, ki prinaša socialno in ekonomsko varnost vseh, ki to delo opravljajo, hkrati pa prinaša primerljivejše obremenitve vseh oblik dela. Z vključitvijo v sistem pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter zdravstvenega zavarovanja pa se posredno zasleduje tudi načeli medgeneracijske solidarnosti in socialne države.

Kljub vključitvi prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in prispevkov za zdravstveno zavarovanje in s tem sorazmernem zvišanju stroškov začasnega in občasnega dela dijakov in študentov, je treba poudariti, da bo začasno in občasno delo dijakov in študentov tudi v prihodnje ostalo ena najcenejših in najbolj prožnih oblik na trgu dela.

Ključne novosti

Napotnica

✘ znesek na napotnici ne bo več enak neto izplačilu dijaku ali študentu, ampak bo vseboval tako neto izplačilo dijaku in študentu kot prispevke dijaka ali študenta za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Pri 100 evrih na napotnici bo tako dijak ali študent dobil izplačanih 84,5 evra; 15,5 evra pa bodo znašali njegovi prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje

✘ uvaja se minimalna bruto urna postavka za začasno in občasno delo dijakov in študentov v višini 4,5 evra (3,8 evra neto)

✘ določena minimalna urna postavka se uporablja za vse izdane napotnice in delo opravljeno po 1. 2. 2015

Vključitev v socialna zavarovanja

✘ začasno in občasno delo dijakov in študentov bo po novem vključeno v pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zaradi česar se bodo od te vrste dela plačevali polni prispevki (15,5 % dijaka ali študenta in 8,85 % delodajalca), dijakom in študentom pa bodo priznane tudi sorazmerne pravice iz tega naslova (npr. pokojninska doba)

✘ od začasnega in občasnega dela dijakov in študentov se bo po novem prav tako plačeval poseben prispevek za zdravstveno zavarovanje od dohodka pridobljenega z opravljanjem določenih oblik dela v skladu s 55.a členom Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju - ZZVZZ (6,36 %), ki pa gre pri tej obliki dela v breme delodajalca

☒ spreminja se oblika prispevka za zavarovanje za poškodbe pri delu in poklicne bolezni, ki se ne bo več plačeval v obliki pavšala, ampak v deležu od zaslužka dijaka ali študenta (0,53%)

Koncesijska dajatev

☒ višina koncesijske dajatve se v primerjavi z obstoječo ureditvijo, zaradi vključitve prispevkov za socialna zavarovanja, sorazmerno znižuje iz 23,00 % na 16,00 % v letu 2015 %

☒ sredstva iz koncesijske dajatve se bodo tudi v prihodnje namenjala za štipendije (8,41 o.t.), delovanje Študentske organizacije Slovenije (3,795 o.t.) in kritje stroškov organizacij za posredovanje začasnega in občasnega dela dijakov in študentov (3,795 o.t.)

Pravne podlage

Obstoječo ureditev začasnega in občasnega dela dijakov in študentov opredeljuje *Zakon o zaposlovanju in zavarovanja za primer brezposelnosti - ZZZPB*. Kljub temu da je 1. januarja 2011 v veljavo stopil *Zakon o urejanju trga dela - ZUTD*, ki je nasledil *Zakon o zaposlovanju in zavarovanja za primer brezposelnosti*, je še vedno ostal v veljavi del, ki ureja študentsko delo, in sicer *od 5. do 8. člena*. Višino koncesijske dajatev in njeno delitev je na novo določil *Zakon za uravnoteženje javnih financ - ZU/F*. Obravnavano področje ureja tudi *Zakon o dodatni koncesijski dajatvi od prejemkov, izplačanih za občasna in začasna dela študentov in dijakov (ZDKDPŠ)*. Za obračun in nakazovanje koncesijske in dodatne koncesijske dajatve minister, pristojen za finance, izda Navodilo za obračun in nakazovanje koncesijske dajatve ter dodatne koncesijske dajatve. Pravno podlago na tem področju pa dopolnjuje še *Pravilnik o pogojih za opravljanje dejavnosti agencij za zaposlovanje*.

Informativna primerjava obstoječe in nove ureditve pri 100 evrih na napotnici

	Obstoječa ureditev		Ureditev od 1. 2. 2015	
	Delež obremenitve	Znesek	Delež obremenitve	Znesek
Napotnica		100,00 EUR		100,00 EUR
Delodajalec				
Koncesijska dajatev (štipendije, ŠOS, posredniki)	23,00%	23,00 EUR	16,00%	16,00 EUR
Dodatna koncesijska dajat v (študentski domovi)	2,00%	2,00 EUR	2,00%	2,00 EUR
Pavšal za zavarovanje za poškodbe pri delu in poklicne bolezni	4,58%	4,58 EUR	0,53%	0,53 EUR
Pavšal za zavarovanje za primere smrti in invalidnosti	0,80%	0,80 EUR	/	/
Prispevki delodajalca za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	/	/	8,85%	8,85 EUR
Prispevek za zdravstveno zavarovanje	/	/	6,36%	6,36 EUR
Dijak/študent				
Prispevki zavarovanca za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	/	/	15,50%	15,50 EUR
Izplačilo študentu		100,00 EUR		84,50 EUR
Strošek delodajalca	30,38%	130,38 EUR	33,74%	133,74 EUR

Primerjava obstoječe in nove ureditve koncesijske dajatve

	Koncesijska dajatev	Odstotne točke	Delež
ZUJF	23 %	23	100 %
Proračunski sklad za štipendije MDDSZ		15,4	67 %
ŠOS		3,8	16,50 %
Koncesionarji		3,8	16,50 %
ZUJF-C	16 %	16	100 %
Proračunski sklad za štipendije MDDSZ		8,4	52,60 %
ŠOS		3,8	23,70 %
Koncesionarji		3,8	23,70 %

Vir: Informator OOO Maribor št. 3-4, marec-april 2015 in Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

EU PREDLAGA OMEJITEV VISOKIH PROVIZIJ PRI PLAČEVANJU S PLAČILNIMI KARTICAMI

Evropski parlament je v prvem branju pritrdil predlogu Evropske komisije o omejitvi provizij pri uporabi plačilnih kartic, ki jih mora banka trgovca ob nakupu plačati banki, ki je kartico izdala. Pri kartičnem poslovanju mora trgovec banki, preko katere prejme plačilo, plačati provizijo. Sedaj se te gibljejo za debetne kartice v povprečju od dva do tri odstotke, za kreditne pa od tri do pet odstotkov. Provizije, ki si jih ob plačilu s karticami zaračunavajo banke, se praviloma prenesejo naprej s trgovčeve banke na trgovca, kar je zanj veliko breme saj jih težko vključi v ceno blaga, ki ga prodaja. S predlaganimi novimi pravili o medbančnih provizijah pri uporabi plačilnih kartic želi komisija izboljšati konkurenco na trgu, omogočiti ugodnejše nakupe potrošnikom in podpreti rast gospodarstva EU, omejitev naj bi tudi pomagala oblikovati vseevropski plačilni trg. Evropski trgovci za kartične transakcije bankam na leto plačajo okoli 13 milijard evrov, od katerih gre približno 70 odstotkov za medbančne provizije, ki bankam in kartičnih hišam prinašajo milijardne dobičke, saj ne odražajo njihovih dejanskih stroškov. Uredba o medbančnih pristojbinah bo skupaj z revidirano direktivo o plačilnih storitvah uvedla najvišje dovoljene stopnje medbančnih provizij za transakcije z debetnimi in kreditnimi karticami potrošnikov ter bo prepovedala dodatne provizije za te vrste kartic. Komisija je zato predlagala omejitev medbančnih provizij pri plačevanju z debetnimi karticami na 0,2 odstotka, za kreditne kartice pa na 0,3 odstotka.

Po izračunih Evropske komisije naj bi se po zaslugi novih pravil te provizije zmanjšale za okoli šest milijard evrov letno. V 22-mesečne prehodnem obdobju naj bi veljale omejitve za medbančne provizije pri debetnih in kreditnih karticah pri čezmejnih transakcijah, pozneje naj bi te omejitve veljale tudi za domače transakcije. Za kartice, za katere omejitve ne veljajo, bodo trgovci na drobno lahko zaračunali dodatne provizije ali plačila s temi karticami zavrnil. Nova pravila ne veljajo v sistemih ko sodeluje le ena banka, in ne za poslovne kartice, ki se uporabljajo za kritje poslovnih stroškov in se ne nanašajo na dvig gotovine na bankomatih. Zakonodaja bo vzpostavila enotne pogoje za plačila po vsej EU, okrepila preglednost provizij in trgovcem ter uporabnikom, katerim so nekonkurenčne in skrite medbančne provizije predolgo zviševale stroške omogočila, da izberejo tiste kartične sheme, ki jim nudijo najboljše pogoje. Komisija je zaradi previsokih in nepreglednih provizij v preteklosti že sprožila postopke proti dvema velikima svetovnim izdajateljema plačilnih kartic. Za dokončno uveljavitev predloga je potreben še dogovor s članicami unije, pogajanja s Svetom EU pa bodo pričela pletati. O predlogu bodo EU poslanci dokončno odločali po majskih volitvah.

Sekcija Trgovcev pri OOO Nova Gorica
VIR: finance, sta, rtvslo, tzs, europa.eu